
USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2023)0086

Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. ožujka 2023. o Smjernicama EU-a o borcima za ljudska prava (2021/2204(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Povelju UN-a,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima i odgovornostima pojedinaca, skupina i društvenih tijela za promicanje i zaštitu opće priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda (Deklaracija o borcima za ljudska prava),
- uzimajući u obzir aktivnosti posebnog izvjestitelja UN-a o položaju boraca za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegove članke 3. i 21.,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o ljudskim pravima, posebno Smjernice o borcima za ljudska prava (dalje u tekstu „Smjernice”), usvojene u lipnju 2004. i revidirane 2008., drugu smjernicu o provedbi Smjernica, potvrđenu 2020., i Smjernice za dijaloge o ljudskim pravima s partnerskim/trećim zemljama, donesene u prosincu 2001. i revidirane 2021.,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o promicanju i zaštiti slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja od 24. lipnja 2013.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 23. lipnja 2014. o desetoj obljetnici usvajanja Smjernica EU-a o borcima za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog

parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009¹,

- uzimajući u obzir strateški okvir EU-a za ljudska prava i demokraciju iz 2012. i Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2024., kako je utvrđeno u Zajedničkoj komunikaciji Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije od 25. ožujka 2020. (JOIN(2020)0005), koju je Vijeće usvojilo 18. studenoga 2020.,
- uzimajući u obzir paket instrumenata Komisije iz 2021. o pristupu međunarodnim partnerstvima koji se temelji na ljudskim pravima, kako je utvrđeno u radnom dokumentu službi Komisije od 30. lipnja 2021. naslovljenom „Primjena pristupa međunarodnim partnerstvima koji se temelji na ljudskim pravima – Ažurirani paket instrumenata kojim se nositelji prava stavljaju u središte politike EU-a za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju” (SWD(2021)0179),
- uzimajući u obzir svoje posebne smjernice za djelovanja zastupnika u Europskom parlamentu u području ljudskih prava i demokracije za vrijeme posjeta trećim zemljama,
- uzimajući u obzir Statut nagrade „Saharov” za slobodu mišljenja koji je Konferencija predsjednika usvojila 15. svibnja 2003. i izmijenila 14. lipnja 2006.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2021. o zaštiti ljudskih prava i vanjskoj migracijskoj politici EU-a²,
- uzimajući u obzir studiju Glavne uprave za usluge parlamentarnih istraživanja od 24. kolovoza 2022. naslovljenu „Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava – ocjena provedbe na europskoj razini”,
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir pokazatelj UN-ovih ciljeva održivog razvoja 16.10.1. koji se odnosi na broj provjerenih slučajeva ubojstava, otmice, prisilnih nestanaka, proizvoljnog pritvaranja i mučenja novinara, povezanog medijskog osoblja, sindikalista i boraca za ljudska prava u prethodnih 12 mjeseci,
- uzimajući u obzir članak 1. stavak 1. točku (e) i Prilog 3. Odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. lipnja 2010. o politikama EU-a u korist boraca za ljudska prava³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2021. o učincima klimatskih promjena na ljudska prava i ulozi boraca za zaštitu okoliša u tom području⁴,

---

¹ SL L 209, 14.6.2021., str. 1.

² SL C 15, 12.1.2022., str. 70.

³ SL C 236 E, 12.8.2011., str. 69.

⁴ SL C 15, 12.1.2022., str. 111.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2021. s preporukama Komisiji o korporativnoj dužnoj pažnji i korporativnoj odgovornosti¹,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 6. listopada 2022. o ishodu Komisijine revizije akcijskog plana u 15 točaka o trgovini i održivom razvoju²,
  - uzimajući u obzir svoju preporuku od 17. veljače 2022. upućenu Vijeću i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o korupciji i ljudskim pravima³,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2022. o Akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost III.⁴,
  - uzimajući u obzir svoje rezolucije o kršenju ljudskih prava, demokraciji i vladavini prava (poznate kao „hitne rezolucije”) u skladu s člankom 144. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. veljače 2022. naslovljenu „Ljudska prava i demokracija u svijetu i politika Europske unije u tom području – godišnje izvješće za 2021.”⁵, te svoje prethodne rezolucije o ranijim godišnjim izvješćima,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0034/2023),
- A. budući da se u Deklaraciji UN-a o borcima za ljudska prava oni definiraju kao pojedinci ili skupine čije je djelovanje usmjereno na promicanje ili zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ili nastojanje da se oni zaštite i ostvare i koji se pritom služe mirnim sredstvima;
- B. budući da su borci za ljudska prava ključni saveznici u naporima EU-a usmjerenim na zaštitu i promicanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava te sprečavanje sukoba diljem svijeta; budući da je stoga u temeljnom interesu EU-a i njegovih država članica poduprijeti njihov rad i zaštititi ih;
- C. budući da su Smjernice, koje su donesene 2004. i revidirane 2008., postupno postale referentni okvir koji služi institucijama EU-a, delegacijama EU-a, diplomatskim misijama država članica i čelnicima EU-a za promicanje i osiguravanje poštovanja prava boraca za ljudska prava te za zaštitu boraca za ljudska prava koji su izloženi riziku od napada i prijetnji državnih i nedržavnih aktera; budući da Parlament stalno poziva na pravilnu i koordiniranu provedbu Smjernica; budući da bi države članice, kao i institucije EU-a, trebale provoditi Smjernice, koje uključuju niz posebnih obveza kao što su redovito izvješćivanje, koordinacija i djelovanje kojima se pruža potpora borcima za ljudska prava;
- D. budući da dosljedno i usklađeno djelovanje EU-a za potporu borcima za ljudska prava i njihovu zaštitu može imati znatan učinak kada misije država članica i delegacije EU-a

¹ SL C 474, 24.11.2021., str. 11.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0354.

³ SL C 342, 6.9.2022., str. 295.

⁴ SL C 347, 9.9.2022., str. 150.

⁵ SL C 342, 6.9.2022., str. 191.

koordiniraju svoje djelovanje, posebno u odnosu na pojedinačne slučajeve kako na bilateralnoj razini tako i u multilateralnim forumima;

- E. budući da su vizija, načela i provedive mjere za potporu koju EU pruža promicanju ljudskih prava na svjetskoj razini i provedbi Smjernica doneseni usvajanjem strateškog okvira za ljudska prava i demokraciju iz 2012. i tri uzastopna akcijska plana;
- F. budući da je EU razvio širok raspon instrumenata za potporu borcima za ljudska prava, od koordinacijskih alata do financijske pomoći; budući da je Europski instrument za demokraciju i ljudska prava (EIDHR) nekad bio glavni financijski instrument EU-a za potporu borcima za ljudska prava, koja se među ostalim pružala u obliku bespovratnih sredstava za hitne slučajeve i mehanizma EU-a za zaštitu boraca za ljudska prava pod nazivom ProtectDefenders.eu; budući da je EIDHR zamijenjen tematskim programom za ljudska prava i demokraciju u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (NDICI); budući da je poštovanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava međusektorski cilj značajan za cijeli instrument NDICI te se ono također promiče djelovanjem Europske zaklade za demokraciju;
- G. budući da je u okviru EIDHR-a dodijeljeno više od 186 milijuna EUR za potporu ljudskim pravima i borcima za ljudska prava u situacijama u kojima su bili najugroženiji tijekom razdoblja 2014. – 2020.; budući da je u okviru tematskog programa instrumenta NDICI za ljudska prava i demokraciju predviđen okvirni iznos od 326 milijuna EUR za potporu borcima za ljudska prava i borbu protiv smanjenja prostora za djelovanje civilnog društva u tekućem razdoblju 2021. – 2027.; budući da je inicijativi ProtectDefenders.eu od 2015. dodijeljeno oko 35 milijuna EUR financijskih sredstava EU-a te je u okviru te inicijative pružena potpora oko 55 000 boraca za ljudska prava, uključujući njih 8700 tijekom 2021.; budući da je od 2010. oko 1600 boraca za ljudska prava primilo potporu u okviru zasebnog programa bespovratnih sredstava EU-a za hitne slučajeve;
- H. budući da se Europskim konsenzusom o razvoju EU i njegove države članice obvezuju na provedbu pristupa razvojnoj suradnji koji se temelji na ljudskim pravima i koji obuhvaća sva ljudska prava, a time i borce za ta prava;
- I. budući da EU kao snažan gospodarski akter ima mogućnost utjecati na stanje ljudskih prava i položaj boraca za ljudska prava diljem svijeta dosljednim uključivanjem pristupa temeljenog na ljudskim pravima u sve svoje politike; budući da se revizijom trgovinske politike iz 2021. EU obvezao da će zauzeti odlučniji stav u obrani svojih interesa i vrijednosti, osobito promicanja i zaštite ljudskih prava; budući da je u okviru preispitivanja poglavlja o trgovini i održivom razvoju koje provodi Komisija predviđeno pojačano praćenje obveza u pogledu trgovine i održivog razvoja u trgovinskim sporazumima, jačanje uloge civilnog društva i poboljšanje provedbe tih sporazuma;
- J. budući da novi globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava (Zakon Magnicki EU-a) omogućuje EU-u da se suprotstavi teškim kršenjima i povredama ljudskih prava diljem svijeta; budući da bi sudbina boraca za ljudska prava trebala biti sastavna dimenzija EU-ova globalnog praćenja kršenja ljudskih prava diljem svijeta, među ostalim u vezi s izricanjem sankcija; budući da bi se primjena tog instrumenta mogla ojačati kad bi on podlijegao glasovanju kvalificiranom većinom;

- K. budući da je Parlament opetovano pozivao EU na izricanje sankcija s ciljem suzbijanja djela korupcije velikih razmjera čiji su počinitelji pojedinci i subjekti; budući da su borci za ljudska prava koji sudjeluju u aktivnostima usmjerenim protiv korupcije sve više na meti zbog svojeg rada; budući da su Vijeće i Komisija pokrenuli nastojanja usmjerena na sankcioniranje pojedinaca i subjekata odgovornih za kaznena djela korupcije;
- L. budući da je dosljedna, djelotvorna i učinkovita provedba Smjernica još važnija u trenutačnom globalnom kontekstu slabljenja demokracije, pogoršanja stanja ljudskih prava, sužavanja prostora za djelovanje civilnog društva, pogoršanja klimatskih promjena i povećanih rizika za borce za ljudska prava koji proizlaze iz čimbenika kao što su digitalni nadzor i učinak pandemije bolesti COVID-19;
- M. budući da je posljednjih godina došlo do znatnog povećanja broja, raspona i ozbiljnosti napada na borce za ljudska prava, njihove obitelji i odvjetnike; budući da je, prema više međunarodnih organizacija i nevladinih organizacija, broj ubijenih boraca za ljudska prava tijekom 2020. i 2021. bio 331 to jest 358 te da je, s obzirom na to da se takvi slučajevi često nedovoljno prijavljuju, stvarni broj nepoznat i vjerojatno mnogo veći; budući da su velik broj ubijenih predstavljali borci za zaštitu okoliša, a više od polovice tih ubojstava dogodilo se u samo trima zemljama: Kolumbiji, Meksiku i Filipinima; budući da je 2022. broj ubijenih boraca za ljudska prava u Kolumbiji bio rekordno visok, a osobito krajem godine; budući da je velik broj boraca za ljudska prava izložen prijetnjama i napadima jer izražavaju zabrinutosti u vezi s negativnim učincima poslovnih aktivnosti na ljudska prava, među ostalim u kontekstu velikih razvojnih projekata koji utječu na pristup zemljištu i sredstvima za život; budući da se većina boraca za ljudska prava koje su posljednjih godina napali i/ili ubili državni i nedržavni akteri bavila pravima na zemljište, vodu i okoliš te pravima autohtonih naroda;
- N. budući da autoritarne vlade, ali i zabrinjavajući broj dugogodišnjih demokratskih zemalja diljem svijeta, uključujući one unutar EU-a, sve više usvajaju nove vrste taktika i restriktivnih mjera protiv boraca za ljudska prava kako bi cenzurirale njihov rad te ih ušutkale i uznemiravale; budući da te mjere uključuju strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja, restriktivne vladine politike, kampanje klevete, diskriminaciju i zastrašivanje ili nasilje, uključujući ubojstva, otmice te proizvoljna uhićenja i pritvaranja; budući da u brojnim zemljama svijeta prevladava ozračje nekažnjavanja za prekršaje počinjene na štetu boraca za ljudska prava;
- O. budući da režimi autoritarnih trećih zemalja sve više napadaju borce za ljudska prava posredstvom veleposlanstava, diplomatskih misija i osoblja, službenika tijela kaznenog progona i drugih opunomoćenika na području država članica EU-a gdje su ti borci za ljudska prava dobili utočište ili azil;
- P. budući da su žene koje se bore za ljudska prava više izložene rodno specifičnim prijetnjama i riziku od određenih oblika nasilja i drugih prekršaja, predrasuda, isključenosti i odmazde od svojih muških kolega te nemaju pristup odgovarajućim sredstvima i mehanizmima zaštite; budući da se većina nedovoljno prijavljenih slučajeva odnosi na one koji se suočavaju s preprekama specifičnima za rod ili seksualnu orijentaciju;
- Q. budući da su napadi na borce za ljudska prava sve više usmjereni i na njihove obitelji i zajednice;

- R. budući da druge skupine i kategorije boraca koji su posebno izloženi napadima i kršenjima ljudskih prava uključuju novinare, osobe koje rade na promicanju građanskih i političkih prava, posebno one koje istražuju ili brane žrtve državnih zločina, prisilnih nestanaka ili mučenja, osobe koje rade na promicanju gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava, posebno kolektivnih prava kao što su pravo na hranu i pristup prirodnim resursima, uključujući sindikaliste, osobe koje se zauzimaju za prava zajednice, prava etničkih i vjerskih manjina, prava djece, prava osoba s invaliditetom, prava autohtonih naroda i prava pripadnika zajednice LGBTQI+ te osobe koje se bore protiv korupcije;
- S. budući da se za progon boraca za ljudska prava koriste sve sofisticiranija sredstva, uključujući nove tehnologije; budući da se borci za ljudska prava usto suočavaju s ograničenjima i na njih su katkad izravno usmjerene politike, zakonodavstvo i postupci koji se opisuju kao „sigurnosne” mjere, često u kombinaciji sa stigmatizacijom i optužbama za terorizam;

Ukupna procjena okvira politike EU-a za potporu borcima za ljudska prava

1. pohvaljuje sve borce za ljudska prava te im zahvaljuje na hrabrim i važnim naporima usmjerenim na borbu za ljudska prava i planet; priznaje da su oni prisiljeni obavljati svoj posao u sve težim okolnostima koje se stalno razvijaju i da oni, njihove obitelji i zajednice za to često plaćaju visoku osobnu cijenu;
2. pozdravlja okvir politike EU-a za potporu borcima za ljudska prava koji se razvio tijekom protekla dva desetljeća, u čijem se središtu nalaze Smjernice; ističe znatan utjecaj Smjernica na povećanje razine osviještenosti i razumijevanja uloge boraca za ljudska prava kao nezaobilaznih i ključnih partnera za Unijinu vanjsku politiku i politiku u području ljudskih prava i potpore demokraciji te na usmjeravanje i jačanje napora čiji je cilj dati prednost zaštiti boraca za ljudska prava u cjelokupnom vanjskom djelovanju EU-a te pojednostavniti tu zaštitu;
3. ističe neprocjenjiv rad na terenu kojim niz delegacija EU-a i misija država članica u trećim zemljama podupire borce za ljudska prava te znatnu i sve veću financijsku potporu, uključujući izravnu pomoć, koju Komisija pruža borcima za ljudska prava u okviru različitih instrumenata;
4. smatra, međutim, da Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD), Komisija i države članice općenito neujednačeno primjenjuju Smjernice, uglavnom se usmjeravajući na reaktivne mjere, uz nedostatak dosljedne opće provedbe strategije i vidljivosti djelovanja EU-a i kanala za potporu borcima za ljudska prava; smatra da se dimenzija koja se odnosi na borce za ljudska prava tek treba sustavno i dosljedno uklopiti u cjelokupno vanjsko djelovanje EU-a, među ostalim u dokumente država članica EU-a, regionalne i tematske političke dokumente te na svim relevantnim razinama diplomatskog angažmana EU-a i donošenja odluka u EU-u, sve do najviših razina;
5. poziva na to da EU dodatno ojača svoj okvir politike koji se odnosi na borce za ljudska prava kontinuiranim, konkretnim, dosljednim i djelotvornim djelovanjem, posebno u svojim odnosima s autoritarnim režimima te u područjima s kojima EU i države članice imaju sporazume o pridruživanju, trgovini, ulaganjima ili suradnji ili u kojima imaju znatne komercijalne, energetske, sigurnosne, migracijske ili druge interese; poziva

Komisiju i države članice da zajamče da njihova financijska potpora borcima za ljudska prava bude popraćena i trajnom političkom suradnjom EU-a s trećim zemljama;

6. poziva na to da se u Smjernice uključi upućivanje na globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava i da sustavni napadi na borce za ljudska prava dovedu do uključivanja pojedinaca i subjekata na popis u okviru tog režima; ponavlja svoj zahtjev za izmjenom postojećeg globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava na način da se njegovo područje primjene proširi kako bi uključivalo koruptivna djela ili za podnošenjem zakonodavnog prijedloga o usvajanju novog tematskog režima za suzbijanje teških koruptivnih djela kao drugu mogućnost;

Tim Europa – suradnjom do najvećeg mogućeg učinka

7. poziva EU da u pogledu boraca za ljudska prava primijeni istinski pristup Tima Europa, potičući one države članice koje još nisu aktivne u pitanjima boraca za ljudska prava na razvoj ciljne strategije i okvira politike, te udružujući snage u diplomatskom području i području financiranja i okupljajući široku koaliciju vladinih i nevladinih dionika, uz istovremeno promicanje i primjenu istog pristupa u njihovim bilateralnim odnosima;
8. smatra da bi se takav pristup, u okviru kojeg bi sve institucije i svi akteri EU-a, uključujući posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava, kao i države članice, zajedno radili na provedbi Smjernica, pokazao učinkovitim pomoćnim sredstvom u borbi protiv globalnog nazadovanja ljudskih prava i demokracije;
9. pozdravlja napore koje mnoge delegacije EU-a i misije država članica ulažu da osiguraju vidljivost i priznanje borcima za ljudska prava, posebno osnivanjem lokalnih radnih skupina za ljudska prava s osobljem iz misija EU-a, proaktivnim kontaktiranjem i održavanjem redovitih sastanaka s borcima za ljudska prava, provođenjem sustavnih terenskih posjeta područjima u kojima su borci za ljudska prava ugroženi (kao što su Meksiko i Kolumbija), izradom rasporedâ diplomata za praćenje suđenja (na primjer u Rusiji), prepoznavanjem izvanrednih doprinosa boraca za ljudska prava dodjelom godišnjih nagrada (na primjer u Ugandi i Hondurasu), pružanjem hitne potpore borcima za ljudska prava, osporavanjem zakona kojima se kriminaliziraju borci za ljudska prava i podupiranjem razvoja mreža za zaštitu boraca za ljudska prava; ističe inovativnu inicijativu #DefendamosLaVida koju su pokrenule delegacije EU-a i misije država članica u Kolumbiji i nedavno u Meksiku kao primjer najbolje prakse;
10. međutim, žali zbog činjenice da se zbog dobrovoljne prirode Smjernica intenzitet i kvaliteta suradnje delegacija EU-a s borcima za ljudska prava i u vezi s njima znatno razlikuju od zemlje do zemlje i u praksi uvelike ovise o lokalnom političkom kontekstu ili pojedinačnoj predanosti i političkoj volji određenog veleposlanika ili člana osoblja EU-a ili dužnosnikâ u sjedištu ESVD-a i Komisije; poziva na veću dosljednost i strateški opći pristup u tom pogledu te na čvrstu opredijeljenost potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i njegova ureda u smislu osiguravanja dosljedne provedbe Smjernica u svim delegacijama, posebno u zemljama u kojima su borci za ljudska prava najviše ugroženi; očekuje od svih veleposlanika EU-a i država članica da zajamče da njihove misije djelotvorno integriraju potporu borcima za ljudska prava u sve aspekte svojeg svakodnevnog rada;

11. poziva EU da pojača svoje institucijske kapacitete, i u Bruxellesu i u svojim delegacijama, kako bi mogao na odgovarajući način odgovoriti na pogoršanje okruženja s kojim se suočavaju borci za ljudska prava; poziva na to da se prema potrebi poveća broj osoblja zaduženog za pružanje malih iznosa bespovratnih sredstava, posebno u području krizne pomoći, te na to da se poveća diplomatska potpora na terenu; nadalje ustraje u tome da je potrebno ojačati ljudske i financijske kapacitete delegacija EU-a za zaštitu boraca za ljudska prava i koordinaciju s državama članicama, što je temeljna zadaća svake misije, posebno u zemljama u kojima se sužava prostor za djelovanje civilnog društva; ističe da je važno da prostorije delegacija EU-a služe kao sigurno mjesto za susret borcima za ljudska prava, posebno u neprijateljskim okruženjima;
12. ohrabren je izvješćima o poboljšanoj koordinaciji delegacija EU-a i država članica u području zaštite boraca za ljudska prava, posebno u okviru prakse raspodjele tereta i zajedničke javne diplomacije; međutim, i dalje je zabrinut zbog toga što je manje od polovine država članica u praksi aktivno uključeno u to područje, budući da se mnoge od njih oslanjaju na delegacije EU-a kad je riječ o zaštiti boraca za ljudska prava, i zbog toga što je selektivan angažman i dalje norma; žali zbog činjenice da je samo nekoliko država članica donijelo vlastite nacionalne smjernice za borce za ljudska prava; poziva države članice da poduzmu aktivnije korake za postizanje šireg i dosljednijeg angažmana u području zaštite boraca za ljudska prava te da donesu vlastite dokumente o politikama o borcima za ljudska prava u skladu s takvim dokumentima EU-a;
13. pozdravlja redovito osposobljavanje članova osoblja koji rade kao kontaktne točke u odjelima za politiku i suradnju delegacija EU-a u području ljudskih prava, među ostalim politike o borcima za ljudska prava; međutim, zabrinut je zbog izvješća da su osviještenost o Smjernicama i njihovo poznavanje i dalje nedovoljni; poziva na to da navedeno osposobljavanje postane obvezno i da se proširi; predlaže da se razmisli o tome da se obveze EU-a i država članica u pogledu boraca za ljudska prava ugrade u profile radnih mjesta relevantnih članova osoblja ESVD-a i delegacija EU-a te misija država članica kako bi se zajamčio sustavan pristup borcima za ljudska prava i kako bi se znanje i prakse u području zaštite boraca za ljudska prava institucionalizirali, čime bi se izbjegao pristup koji ovisi o osobi i smanjili učinci rotacije osoblja;
14. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava, kao i relevantne nacionalne predstavnike država članica, da se u većoj mjeri javno angažiraju na zaštitu ljudskih prava, među ostalim s obzirom na pojedinačne borce za ljudska prava; potiče potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i povjerenike da se obvežu da će se sustavno sastajati s borcima za ljudska prava tijekom svojih posjeta inozemstvu i da na najvišoj razini, posebno prema potrebi u javnim izjavama, skreću pozornost na težak položaj boraca za ljudska prava koji su izloženi napadima, uključujući one koji su izloženi progonima, zastrašivanju ili proizvoljnom pritvaranju ili su prisiljeni bježati iz svojih zemalja; poziva posebne predstavnike EU-a za pojedine zemlje i regije da surađuju s nacionalnim tijelima, posebno u pogledu boraca za ljudska prava;
15. ističe važnost daljnje borbe protiv izoliranih djelovanja u vanjskim odnosima EU-a; pozdravlja povećanu koordinaciju delegacija EU-a, sjedišta ESVD-a i Glavne uprave za međunarodna partnerstva u pogledu hitnih slučajeva boraca za ljudska prava i kriznih

situacija koje znatno utječu na njih; poziva na bolju koordinaciju u pitanjima ljudskih prava s glavnim upravama Komisije, kao i s relevantnim agencijama EU-a;

Veća usmjerenost na prevenciju i potrebe za financiranjem

16. pozdravlja znatan i stalno rastući financijski doprinos EU-a pružanju potpore borcima za ljudska prava diljem svijeta, što ga čini vodećim donatorom u tom pogledu, kao i njegove napore da poveća transparentnost, fleksibilnost i razvoj različitih programa za potporu ljudskim pravima te aktivnostima i potrebama boraca za ljudska prava, među ostalim kada borci za ljudska prava djeluju u egzilu; naglašava jedinstvenu ulogu mehanizma ProtectDefenders.eu, kojim upravlja civilno društvo, u pružanju neprocjenjive praktične potpore ugroženim borcima za ljudska prava; poziva Komisiju da stavi veći naglasak na javnu komunikaciju o tim nastojanjima; poziva na kvalitativni pomak prema cjelovitijem i dugoročnom pristupu usmjerenom na integralnu sigurnost cijelih zajednica koje su se mobilizirale radi borbe za svoja prava; poziva delegacije EU-a da olakšaju i financiraju lokalne i regionalne mreže i okupljanja boraca za ljudska prava u kojima oni mogu razmjenjivati iskustva, učiti iz strategija, uspjeha i najboljih praksi drugih te graditi saveze; pozdravlja rad Europske zaklade za demokraciju i naglašava da je važno da EU i njegove države članice nastave dodatno jačati svoje aktivnosti primjenom fleksibilnih instrumenata financijske potpore za potporu aktivnostima i potrebama aktivista;
17. upozorava na raširenost brojnih nevladinih organizacija kojima upravljaju vlade i koje se predstavljaju kao legitimne organizacije civilnog društva te poziva Komisiju i države članice da izbjegavaju bilo kakvo promicanje tih organizacija, bilo kakvo pružanje potpora tim organizacijama ili bilo kakav oblik udruživanja s njima;
18. osuđuje porast broja napada na obitelji, zajednice i odvjetnike boraca za ljudska prava diljem svijeta; naglašava da se ti napadi događaju i u egzilu i da im je cilj među ostalim nanijeti bol te pobuditi strah, tjeskobu i osjećaj ranjivosti kako bi se ponizilo žrtve i kako bi se slomio njihov fizički i moralni otpor; u skladu s tim ponovno ističe važnost korištenja hitnih bespovratnih sredstava Komisije, mehanizma ProtectDefenders.eu i kriznog instrumenta za povećanje zaštite i potpore tim članovima obitelji, imajući na umu različite vrste obitelji koje postoje, kao i odvjetnike boraca za ljudska prava;
19. ističe potrebu za većim ulaganjem u sveukupnu dugoročnu zaštitu boraca za ljudska prava i njihovih obitelji i njihovu psihosocijalnu dobrobit, među ostalim primjenom pristupa koji je više usmjeren na prevenciju kako bi se predvidjeli ozbiljni problemi, kao što su napadi, uz provedbu reaktivnih mjera usmjerenih na pojedince;
20. naglašava da je važno staviti zaštitu boraca za ljudska prava u središte političkog angažmana EU-a s trećim zemljama i diplomatskog programa EU-a za te zemlje usklađivanjem cjelokupnog vanjskog djelovanja EU-a u trećim zemljama s djelovanjem EU-a u cilju zaštite boraca za ljudska prava i promicanja njihova rada; poziva ESVD, Komisiju i države članice da daju prednost:
  - sustavnom utvrđivanju ključnih saveznika u tijelima i institucijama trećih zemalja,
  - većoj financijskoj potpori za uspostavu i jačanje nacionalnih institucija za ljudska prava, posebno u pogledu njihove sposobnosti da se angažiraju i zaštite borce za ljudska prava te da djeluju neovisno,

- jačanju domaćeg zakonodavstva i politika o borcima za ljudska prava, u skladu s okvirom UN-a o borcima za ljudska prava, te zakonodavnih okvira i okvira politike s ciljem uspostave nacionalnih programa zaštite boraca za ljudska prava,
  - promicanju nacionalnih kampanja, mreža i struktura kako bi se uvažio neprocjenjiv doprinos boraca za ljudska prava zaštiti i promicanju ljudskih prava te kako bi se djelotvorno pružila potpora zaštiti boraca za ljudska prava,
  - sustavnom osporavanju zakona kojima se kriminalizira ili ograničava legitiman rad boraca za ljudska prava i/ili koji se često upotrebljavaju za uznemiravanje i zastrašivanje boraca za ljudska prava, uključujući strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja,
  - naporima za poticanje vlada da izdvoje dostatna sredstva za zaštitu boraca za ljudska prava i da se suzdrže od uplitanja u financiranje iz vanjskih izvora,
  - pomoći u razvoju neovisnih mehanizama za suzbijanje ozračja nekažnjavanja za prekršaje počinjene na štetu boraca za ljudska prava, među ostalim brzom i učinkovitom istragom pritužaba na prijetnje ili prekršaje počinjene na štetu boraca za ljudska prava,
  - osposobljavanju državnih službenika, uključujući policijske, vojne i druge sigurnosne službenike, kao i pravosudnog osoblja, o legitimnoj ulozi boraca za ljudska prava i njihovim pravima,
  - promicanju osposobljavanja boraca za ljudska prava u područjima kao što su prijavljivanje kršenja ljudskih prava i napada na borce za ljudska prava, lokalni i međunarodni pravni mehanizmi za zaštitu od kršenja ljudskih prava i postupovna prava, uključujući slučajeve u kojima su borci za ljudska prava optuženi za kazneno djelo zbog svojih legitimnih aktivnosti,
  - razvoju strategije za rad na oslobađanju proizvoljno pritvorenih boraca za ljudska prava ili onih koji se nalaze u dugoročnom pritvoru kako bi se olakšali redoviti posjeti predstavnika EU-a i država članica borcima za ljudska prava u zatvoru i kako bi se pružila potpora obiteljima i rođacima tih pritvorenih osoba;
21. ponavlja svoj poziv Komisiji da se strogo suzdrži od pružanja proračunske potpore vladama trećih zemalja koje su odgovorne za raširena kršenja ljudskih prava i represiju nad borcima za ljudska prava; s druge strane, poziva Komisiju da poveća svoju pomoć vlastima koje su istinski predane uspostavi poticajnog okruženja za borce za ljudska prava; ponavlja svoj poziv na veću transparentnost u vezi s odredbama o ljudskim pravima u sporazumima o financiranju u okviru instrumenta NDICI;
22. poziva Komisiju i ostale institucije EU-a, uključujući Europsku investicijsku banku, Europsku banku za obnovu i razvoj i ostale razvojne i investicijske banke i instrumente, da razviju pristup u okviru kojeg se financiranje dodjeljuje samo subjektima koji provode dobru i strogo nadziranu politiku u području ljudskih prava te provode politiku nulte tolerancije u pogledu prijetnji ili nasilja usmjerenog na borce za ljudska prava, uključujući utvrđivanje i procjenjivanje negativnih učinaka u poslovanju, lancima vrijednosti i poslovnim odnosima te sprečavanje, ublažavanje ili obustavljanje negativnih učinaka i osiguravanje korektivnih mjera;

23. poziva delegacije EU-a i misije država članica da uspostave istinski i sveobuhvatan dijalog s borcima za ljudska prava u trećim zemljama koji će obuhvaćati financiranje, metode za dijalog i potrebu za diplomatskim djelovanjem te, ako je to moguće, osiguravanje osnovnog financiranja njihovih aktivnosti;
24. naglašava važnost udruživanja snaga s agencijama UN-a i posebnim postupcima, osobito s posebnim izvjestiteljem UN-a za položaj boraca za ljudska prava; poziva na to da EU i države članice snažnije prate preporuke povezane s borcima za ljudska prava koje su iznesene u okviru Univerzalnog periodičnog pregleda; poziva EU da pruži financijsku i političku potporu postojećim regionalnim mehanizmima zaštite boraca za ljudska prava, uključujući posebnog izvjestitelja Gospodarske komisije UN-a za borce za zaštitu okoliša za Europu, Sporazum iz Escazúa i međuameričke i afričke mehanizme te regionalne mehanizme Vijeća Europe za borce za ljudska prava; poziva delegacije EU-a i misije država članica u Ženevi i New Yorku da poduzmu učinkovite mjere kao odgovor na odmazde trećih zemalja protiv boraca za ljudska prava zbog njihove suradnje s tijelima UN-a te da olakšaju akreditaciju boraca za ljudska prava i njihovu interakciju s multilateralnim forumima; nadalje poziva misije EU-a u Ženevi i New Yorku da preuzmu vodeću ulogu u promicanju i obrani postignuća u području ljudskih prava u okviru multilateralnih foruma, među ostalim suprotstavljanjem napadima na definiciju borca za ljudska prava te uključivanjem i zaštitom ključnog jezika o ulozi boraca za ljudska prava i u tematskim rezolucijama i u rezolucijama za pojedine zemlje u UN-u; u tu svrhu poziva na to da EU i njegove države članice osiguraju da se tim naporima dosljedno daje prednost u godišnjim zaključcima Vijeća o prioritetima EU-a u okviru foruma UN-a za ljudska prava; pozdravlja praktičnu suradnju delegacija EU-a, misija država članica i trećih zemalja sličnih stavova u predmetima koji se tiču boraca za ljudska prava;

Nove skupine boraca, novi izazovi, nova rješenja

25. pozdravlja nedavne napore koje su uložile delegacije EU-a i misije država članica u nekim trećim zemljama kako bi se doprlo do aktivista koji ne odgovaraju tradicionalnom pojmu boraca za ljudska prava; potiče EU da primijeni širok pristup borcima za ljudska prava, posebno suradnjom s lokalnim borcima za ljudska prava i onima koji djeluju na terenu te jačanjem potpore tim borcima, osobito marginaliziranim i ranjivim borcima za ljudska prava kao što su borci za prava autohtonih naroda, borci koji djeluju izvan velikih urbanih područja ili u udaljenim područjima i koji pripadaju ranjivim skupinama, uključujući žene, koji su svi izloženi većem riziku od nasilja i ograničenja; poziva na to da EU, kada je to moguće i vodeći računa o digitalnoj sigurnosti, iskoristi internetske tehnologije te ojača koordinaciju napora i resursa misija EU-a kako bi se povezalos s marginaliziranim borcima za ljudska prava;
26. naglašava potrebu za rodno specifičnom provedbom Smjernica i potrebu za mehanizmima zaštite s višedimenzijском i rodnom perspektivom; poziva Komisiju da kao prioritet odredi pristup mehanizmima zaštite i resursima za žene koje se bore za ljudska prava te da pruži veća financijska sredstva organizacijama civilnog društva koje promiču prava žena i djevojčica, posebno spolna i reproduktivna prava i zdravlje;
27. poziva ESVD i države članice da pruže potporu ženama koje se bore za ljudska prava i da kao prilog Smjernicama usvoje skup alata kojim se predviđaju praktični koraci

kojima se EU-u omogućava bolji odgovor na rodno specifične prijetnje, potrebe i izazove žena koje se bore za ljudska prava diljem svijeta;

28. naglašava da bi EU trebao rješavati pitanje zaštite klime kao sastavno pitanje u vezi s ljudskim pravima u okviru svoje politike o borcima za ljudska prava i pojačati djelovanje kojim se pruža potpora borcima protiv klimatskih promjena i borcima za okoliš, posebno najugroženijim borcima za zaštitu okoliša i borcima za prava autohtonih naroda; ističe potrebu za integracijom pitanja povezanih s borcima za ljudska prava u klimatsku diplomaciju i pomoć EU-a, među ostalim promicanjem istinskog sudjelovanja boraca za ljudska prava u provedbi i praćenju programa, projekata i mehanizama suradnje u području klime te snažnim zalaganjem za ukidanje ograničenja kojima se ometa njihovo djelotvorno sudjelovanje i aktivnosti praćenja;
29. pozdravlja objavljivanje poziva na podnošenje prijedloga namijenjenih pružanju potpore borcima za prava pripadnika skupine LGBTQI+ i potiče misije EU-a da pojačaju praćenje i potporu aktivistima koji brane prava LGBTQI+ osoba kao sastavni dio politike EU-a o borcima za ljudska prava;
30. poziva ESVD, Komisiju i države članice da odgovore na prijetnje i napade vladinih i nevladinih aktera usmjerene protiv boraca za ljudska prava, uključujući poduzeća ili skupine koje djeluju u njihovo ime, kriminalne i oružane skupine, kao i prijetnje u okruženjima u kojima su prisutni sukobi ili tranzicijskim okruženjima; naglašava da je uvijek država ta koja je dužna zajamčiti sigurnost boraca za ljudska prava i omogućiti im da rade u poticajnom okruženju, među ostalim kada prijetnje i odmazde dolaze od nedržavnih aktera;
31. poziva EU da nasilje nad borcima za ljudska prava uključi u svoju politiku upravljanja krizama i pruži djelotvoran odgovor za zaštitu boraca za ljudska prava u potrebi; u tom pogledu poziva EU da izvuče pouke iz nedostatnog europskog odgovora na potrebe za evakuacijom afganistanskih boraca za ljudska prava i njihovih obitelji nakon što su talibani preuzeli vlast; posebno poziva Komisiju da brže reagira u iznenadnim krizama u kojima su potrebe boraca za ljudska prava hitne i masovne i to dopunjavanjem financiranja za inicijative kao što je ProtectDefenders.eu te preusmjeravanjem financiranja zemalja i diplomatskih napora kako bi se pomoglo pri premještanju boraca za ljudska prava; poziva Komisiju i ESVD da borce za ljudska prava smatraju ključnim akterima i partnerima u svakom učinkovitom i održivom odgovoru u situacijama nakon sukoba;
32. poziva ESVD, Komisiju i države članice da daju prednost borbi protiv zlouporabe tehnologije nadzora čiji je cilj ugroziti rad boraca za ljudska prava, posebno razvojem čvrstog nacionalnog i međunarodnog zakonodavstva; ponavlja svoj poziv Komisiji da podupire inicijative koje se odnose na razvoj i širenje tehnologija za digitalnu sigurnost kako bi ojačala položaj boraca za ljudska prava pružajući im sigurne mehanizme za prikupljanje, šifriranje i pohranjivanje podataka kako bi izbjegli nadzor od strane represivnih vlada, kibernapade i uznemiravanje na internetu;
33. smatra da bi EU, u svjetlu velikog i sve većeg broja prijetnji i napada s kojima se suočavaju borci za ljudska prava koji izražavaju zabrinutost zbog negativnih učinaka nekih poslovnih aktivnosti na ljudska prava, trebao dosljedno integrirati promicanje i zaštitu prava boraca za ljudska prava, posebno sindikalnih predstavnika i branitelja zemljišta, prava autohtonih naroda i okoliša, u svoju direktivu o dužnoj pažnji za

održivo poslovanje te svoje trgovinske sporazume i instrumente te sporazume i instrumente o ulaganjima i suradnji, kao što je opći sustav povlastica; poziva EU da se u trgovinskim i investicijskim sporazumima dosljednije i više koristi klauzulama kojima se štite ljudska prava, uključujući klauzule o pomnijem praćenju i odgovarajućoj provedbi obveza u pogledu ljudskih prava, te da u potpunosti iskoristi uvjetovanje odobrenja povlaštenog pristupa svojem tržištu trećim zemljama poštovanjem ljudskih prava; nadalje smatra da bi sustavni i rašireni napadi na borce za ljudska prava trebali dovesti do aktiviranja tih klauzula ili klauzula iz sveobuhvatnog okvirnog sporazuma s određenom zemljom, te smatra da bi Komisija u slučaju da je jasno da nacionalne vlasti nisu uspjele poboljšati situaciju trebala poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući mjere koje dovode do obustave relevantnog sporazuma;

34. ističe ulogu unutarnjih savjetodavnih skupina u praćenju obveza u pogledu trgovine i održivog razvoja u trgovinskim sporazumima; zabrinut je zbog izvješća da su vlade povlaštenih trgovinskih partnera borcima za ljudska prava i okolišna prava zabranile pridruživanje unutarnjim savjetodavnim skupinama; poziva na to da se unutarnjim savjetodavnim skupinama dodijele dostatna financijska sredstva i tehnička pomoć kako bi mogle pravilno izvršavati svoje zadaće;
35. poziva EU da svoje strategije za borcu za ljudska prava uskladi s Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te ostalim međunarodnim standardima u tom području; naglašava da bi delegacije EU-a i države članice trebale dati prednost suradnji s poslovnom zajednicom, posebno europskim poduzećima i njihovim podružnicama u inozemstvu, kako bi se zaštitili borci za ljudska prava koji rade na pitanjima povezanim sa zemljištem, vađenjem resursa, proizvodnjom i drugim sektorima u kojima se bilježi visok rizik ili za koje postoje brojna izvješća o kršenjima ljudskih prava povezanim s njihovim aktivnostima te kako bi se opsežno nadzirale njihove poslovne aktivnosti; u tom kontekstu ustraje u tome da bi delegacije EU-a trebale olakšati i poduprijeti pristup boraca za ljudska prava pravnom lijeku u EU-u za kršenja njihovih prava;
36. poziva Komisiju i ESVD da zajamče da borci za ljudska prava, posebno oni koji su aktivni u području radnih prava i prava žena, budu dosljedno uključeni u mehanizme civilnog društva za praćenje provedbe relevantnih sporazuma EU-a; traži da se Komisija pobrine za zaštitu boraca za ljudska prava od rizika s kojima se suočavaju dok otkrivaju slučajeve kršenja ljudskih prava;
37. poziva Komisiju da zajamči da rizici od odmazde i osvete te drugi rizici povezani s prekršajima počinjenim na štetu boraca za ljudska prava koji rade na pitanjima povezanim s poslovanjem i radom budu uključeni u fazu utvrđivanja i procjene rizika poduzeća u okviru postupaka dužne pažnje; poziva Komisiju da zajamči sustavnu suradnju poduzeća s borcima za ljudska prava i njihovo sigurno sudjelovanje;
38. poziva Komisiju da pomno prati uključivanje mehanizama zaštite i prevencije za borcu za ljudska prava u sektorske projekte, programe i programe ulaganja, barem u područjima koja su najrizičnija za borcu za ljudska prava, kao što su projekti povezani sa zemljištem i okolišem, ekstraktivne industrije, proizvodnja i druga rizična područja, te svi aspekti svih politika povezanih sa sigurnošću; ustraje u tome da je važno da Parlament izvršava svoju nadzornu ulogu u tom pogledu;

39. ističe sve veću pojavu transnacionalnih prijetnji braniteljima ljudskih prava od strane nacionalnih tijela ili njihovih opunomoćenika, među ostalim u državama članicama; poziva Komisiju i države članice da utvrde i suzbiju te prijetnje unutar EU-a kao prioritet i kao sastavni dio Smjernica; potiče Komisiju i države članice da stranim borcima za ljudska prava koji borave u EU-u osiguraju odgovarajuća financijska i druga sredstva, uključujući posebne mehanizme zaštite, osposobljavanja i programe u području kibersigurnosti i uznemiravanja na internetu, kako bi im se omogućilo da nastave svoj rad u području ljudskih prava na daljinu i bez straha od osvete; poziva na povećanje osposobljavanja i resursa koji se pružaju tijelima kaznenog progona u državama članicama EU-a kako bi se olakšalo prijavljivanje, provođenje istraga i pronalaženje odgovornih za te transnacionalne napade te poziva na sankcioniranje odgovornih; naglašava da bi dužnosnici i službenici trećih zemalja koji uznemiravaju borce za ljudska prava u EU-u, kao i lokalni poticatelji, bez obzira na to je li riječ o pojedincima ili tijelima, trebali biti pozvani, otkriveni i kažnjeni;
40. poziva Komisiju da posebno istraži slučajeve u kojima treće zemlje progone borce za ljudska prava u državama članicama EU-a vođenjem nezakonitih prekomorskih misija koje predstavljaju njihove domaće vlasti bez znanja ili pristanka tijela država članica;

Vize i utočište – važan instrument za zaštitu

41. prima na znanje poboljšanje potpore koju EU pruža za premještanje ugroženih boraca za ljudska prava i usvajanje najboljih praksi u nekim državama članicama; sa žaljenjem primjećuje da se hitni zahtjevi mnogih boraca za ljudska prava i njihovih obitelji za preseljenje ili vizu i dalje odbijaju;
42. ističe da su vize ključan instrument za zaštitu i da bi Komisija, kako bi učinkovito pomogla ugroženim borcima za ljudska prava, trebala preuzeti proaktivnu ulogu u uspostavi programa na razini EU-a za izdavanje viza za višekratni ulazak borcima za ljudska prava; smatra da bi države članice posebno trebale olakšati izdavanje viza 1) postupovno, osiguravajući da postupci njihovih veleposlanstava i konzulata budu brzi, razumljivi, pristupačni i ostvarivi te 2) strukturno, stvaranjem posebne kategorije u Zakoniku EU-a o vizama¹ za ugrožene borce za ljudska prava te uključivanjem posebnih uputa u Priručnik o Zakoniku EU-a o vizama² o odobravanju postupaka olakšavanja borcima za ljudska prava i njihovim članovima obitelji; naglašava potrebu za ublažavanjem zahtjeva za vizu i uvjeta za borce za ljudska prava kojima je potrebna hitna evakuacija; poziva na ulaganje napora kako bi se podigla razina osviještenosti dužnosnika država članica o posebnim potrebama i izazovima u vezi sa zahtjevima boraca za ljudska prava;
43. poziva kontaktne točke delegacija EU-a za ljudska prava da utvrde posebne potrebe za hitnim premještanjem i postave pitanje tih potreba misijama država članica te da daju preporuke o tom pitanju; smatra da se pružanjem prostora za „razdoblje hlađenja” može pomoći borcima za ljudska prava da izbjegniju rizike; poziva ESVD da jednom godišnje

---

¹ Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1.)

² Priručnik za obradu zahtjeva za izdavanje viza i izmjenu izdanih viza (Priručnik I. o Zakoniku o vizama) od 28. siječnja 2020. (C(2020)0395).

izvješćuje o broju hitnih viza koje su države članice EU-a izdale borcima za ljudska prava;

44. poziva Komisiju i države članice da pojačaju pružanje privremene zaštite i utočišta ugroženim borcima za ljudska prava i njihovim obiteljima; ističe inicijative u nekim državama članicama te potiče daljnje napore u pogledu premještanja, posebno uključivanjem regionalnih i lokalnih vlasti; pozdravlja sve veći broj inicijativa za utočišta na lokalnoj razini diljem EU-a; poziva Glavnu upravu za migracije i unutarnje poslove da uspostavi posebnu pomoć za praktičnu potporu kako bi se olakšao privremeni boravak, rad i mobilnost boraca za ljudska prava i njihovih obitelji u EU-u; poziva relevantnu delegaciju EU-a da prati povratak i sigurnosno stanje boraca za ljudska prava u slučaju da se oni vrate u svoje zemlje;
45. poziva države članice da olakšaju izdavanje kratkotrajnih viza za višekratni ulazak borcima za ljudska prava koji žele putovati u Europu radi zagovaranja ili stručnog osposobljavanja;
46. poziva Komisiju i države članice da potiču i olakšavaju aktivnu suradnju i savjetovanje s borcima za ljudska prava koji su već premješteni u EU u pogledu osmišljavanja i provedbe programa premještanja boraca za ljudska prava, pomoći i regionalnih inicijativa u skladu s posebnim okolnostima i potrebama s kojima se suočavaju borci za ljudska prava u trećim zemljama;

Nadzor koji provodi Europski parlament i praktična potpora borcima za ljudska prava diljem svijeta

47. ponavlja svoju predanost preuzimanju vodeće uloge u oblikovanju i jačanju djelovanja EU-a u pružanju potpore borcima za ljudska prava, posebno putem hitnih rezolucija i rasprava na plenarnoj sjednici, rada Pododbora za ljudska prava (DROI), konkretno izvješća i saslušanja, njegovih misija u trećim zemljama te međunarodnih i regionalnih organizacija, kao i godišnje Nagrade „Saharov”, uključujući rad koji se obavlja u tandemu sa Zajednicom Nagrade „Saharov”; osim toga, naglašava ulogu pojedinačnih zastupnika u Europskom parlamentu u skretanju pozornosti Komisije i država članica, posebno parlamentarnim pitanjima, komentarima i javnim događanjima, na situacije u pogledu ljudskih prava koje izazivaju zabrinutost i koje uključuju napadnute borce za ljudska prava; smatra da je parlamentarna suradnja s borcima za ljudska prava i akterima civilnog društva neizostavna dimenzija njegova rada u području vanjskih poslova;
48. naglašava da je potrebna veća transparentnost u provedbi smjernica kako bi se poboljšala osviještenost među borcima za ljudska prava, osigurao učinkovit parlamentarni nadzor te omogućila veća vidljivost i zaštita te jasniji, jednostavniji i izravniji pristup kontaktnim točkama za ljudska prava EU-a u delegacijama EU-a i dokumentima EU-a povezanim sa Smjernicama, posebno smjernicama iz 2020., lokalnim strategijama o borcima za ljudska prava te jasnim informacijama o financiranju projekata i programa za borce za ljudska prava;
49. ističe da bi Parlament, kao sastavni član Tima Europa, trebao biti u potpunosti integriran u politiku EU-a o borcima za ljudska prava, među ostalim putem redovitog dijaloga, prema potrebi u povjerljivom okruženju, o ključnim pitanjima i razvoju politika u vezi sa Smjernicama, uključujući njihovo buduće ažuriranje, kao i putem brzog djelovanja

Komisije i država članica na temelju njegovih zahtjeva za pokretanjem ciljanih sankcija za ozbiljnu represiju nad borcima za ljudska prava; predlaže da se bojazni i preporuke iznesene u njegovim hitnim rezolucijama uključe u lokalne strategije;

50. odlučan je poboljšati promicanje i zaštitu boraca za ljudska prava, posebno na sljedeće načine:
- donošenjem novog okvira politike Europskog parlamenta o potpori borcima za ljudska prava kojim bi se integrirala potpora borcima za ljudska prava u cijeli njegov rad i koji bi se temeljio na pristupu „nenanošenja štete”, uz promicanje sigurne uporabe informacijskih i komunikacijskih tehnologija u njegovim interakcijama s borcima za ljudska prava, osiguravanje sigurnog sudjelovanja na europskim sastancima i odgovaranje na odmazde nakon interakcije boraca za ljudska prava s njegovim tijelima i forumima,
  - sustavnijom suradnjom svih njegovih relevantnih tijela s borcima za ljudska prava, posebno međuparlamentarnih izaslanstava i odborâ za vanjska pitanja (Odbor za vanjske poslove, Pododbor za ljudska prava, Pododbor za sigurnost i obranu, Odbor za međunarodnu trgovinu) i njegove predsjednice,
  - godišnjim sastancima s borcima za ljudska prava koje organizira svako međuparlamentarno izaslanstvo i odbori za vanjska pitanja (i drugi relevantni odbori),
  - imenovanjem kontaktne točke za ljudska prava koju će svako međuparlamentarno izaslanstvo imenovati među članovima svojeg predsjedništva,
  - sustavnim uključivanjem programa za interakciju s borcima za ljudska prava / organizacijama civilnog društva koji će međuparlamentarna izaslanstva ili odbori uključiti u svoje misije izvan EU-a i prema potrebi sastavljanjem popisa boraca za ljudska prava u problematičnim situacijama (izrađenog u suradnji s Pododborom za ljudska prava i ESVD-om) i analize općeg položaja boraca za ljudska prava i njihove interakcije s lokalnim vlastima, o čemu treba izvijestiti Pododbor za ljudska prava,
  - sustavnim naporima svojih misija za susret s proizvoljno zatvorenim borcima za ljudska prava i članovima njihovih užih obitelji ili za promatranje suđenja ako se to smatra korisnim za borce za ljudska prava i članove njihovih obitelji,
  - povećanjem broja javnih izjava i nastojanja koja njegova predsjednica i predsjednik Pododbora za ljudska prava ulažu u području privatne i/ili javne diplomacije, u suradnji s predsjednikom relevantnog međuparlamentarnog izaslanstva, za potporu borcima za ljudska prava, posebno ugroženim dobitnicima, finalistima i stipendistima Nagrade „Saharov”,
  - uputama danim Službi Europskog parlamenta za istraživanja da redovito prikuplja i objavljuje informacije o položaju i potrebama boraca za ljudska prava diljem svijeta, uključujući izjave i izvješća boraca za ljudska prava;
51. obvezuje se da će poboljšati praćenje određenih slučajeva boraca za ljudska prava koje je istaknuo, posebno u hitnim rezolucijama, sastancima odbora i izjavama;

52. odlučan je u namjeri da zajamči da se njegove ključne rezolucije o ljudskim pravima, posebno hitne rezolucije, prevedu na lokalne jezike dotičnih zemalja te da se u skladu s tim objave i distribuiraju; očekuje od delegacija EU-a u dotičnim zemljama da te rezolucije objave na svojim mrežnim mjestima i da sustavno prate rad nacionalnih vlasti na temelju tih rezolucija te da o tome izvješćuju Parlament; poziva na reviziju Smjernica za međuparlamentarna izaslanstva Europskog parlamenta o promicanju ljudskih prava i demokracije tijekom posjeta zemljama koje nisu članice EU-a iz 2011.,
53. poziva na veću stratešku koordinaciju među institucijama EU-a u vezi s hitnim slučajevima boraca za ljudska prava; uvjeren je da bi se parlamentarna diplomacija mogla pokazati djelotvornim i komplementarnim mehanizmom za suradnju s trećim zemljama u hitnim slučajevima boraca za ljudska prava; poziva na osnivanje međuinstitucijske radne skupine za borce za ljudska prava koja bi koordinirala napore, posebno u vezi s prioritnim slučajevima boraca za ljudska prava, u kojoj bi sudjelovali Prošireno predsjedništvo Pododbora za ljudska prava, Komisija, ESVD i predsjednik Radne skupine Vijeća za ljudska prava; poziva na jačanje dijaloga između Pododbora za ljudska prava i te radne skupine, među ostalim održavanjem godišnjeg sastanka;
54. ustraje u tome da se Komisija pridržava međuinstitucijskog sporazuma i sustavno daje pisani odgovor na sve rezolucije Odbora za vanjske poslove / Pododbora za ljudska prava, uključujući ovu;
55. žali zbog toga što se ESVD i države članice nedovoljno koriste Nagradom „Saharov” kao instrumentom za poboljšanje sredstava za život boraca za ljudska prava i stanja ljudskih prava u cijelom svijetu; poziva misije EU-a u zemljama podrijetla dobitnika Nagrade „Saharov” da učinkovitije surađuju s dobitnicima, posebno kada su oni u opasnosti ili zatvoreni;

Daljnji koraci: potrebne institucionalne i političke promjene

56. žali zbog toga što ESVD i Komisija od 2008. nisu proveli detaljnu i konkretnu analizu provedbe Smjernica; poziva na sveobuhvatnu procjenu djelovanja EU-a u vezi s borcima za ljudska prava u okviru preispitivanja u sredini razdoblja provedbe akcijskog plana za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2024., koje je predviđeno za lipanj 2023.; poziva na to da se tim preispitivanjem obuhvati utvrđivanje i širenje najboljih praksi koje provode delegacije EU-a i misije država članica te da se kontinuirano prati provedba Smjernica, uz savjetovanje s civilnim društvom;
57. naglašava potrebu za ažuriranjem Smjernica s obzirom na razvoj izazova i rizika s kojima se suočavaju borci za ljudska prava, posebno u pogledu digitalne transformacije i prijetnji, te da se u Smjernicama više uzmu u obzir skupine boraca za ljudska prava u trenutnom globalnom okruženju, posebno one koje se bave pravima žena i zajednice LGBTIQ+, kao i borci za prava na zemljište, zaštitu okoliša i prava autohtonih naroda, kao i posebni rizici s kojima se te skupine suočavaju;
58. ističe da bi se revizijom Smjernica također trebao proširiti opseg suradnje EU-a s borcima za ljudska prava izvan okvira tradicionalnih sugovornika u glavnim gradovima kako bi se uključili pojedinci i skupine u teško dostupnim ili ruralnim područjima te oni koji se bave borbom za prava izbjeglica i migranata; smatra da je vrijeme da se omogući širi i inovativniji pristup pojmu boraca za ljudska prava koji obuhvaća fluidnije i privremene skupine, uključujući zviždače;

59. poziva na to da se u revidirane Smjernice uključe smjernice za osmišljavanje mjera u najneprijateljskijim okruženjima za borce za ljudska prava i za načine rješavanja strukturnih ili sustavnih pitanja ljudskih prava;
60. poziva na uključivanje posebnog odjeljka u Smjernice koji bi se bavio unutarnjom dimenzijom djelovanja EU-a u pogledu boraca za ljudska prava, posebno u pogledu viza za borce za ljudska prava (i njihove obitelji) kojima prijeti neposredni rizik, premještanja i utočišta te rješavanja transnacionalnih prijetnji borcima za ljudska prava iz trećih zemalja; poziva na to da se u poglavlje o politici o borcima za ljudska prava u godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji Vijeća i ESVD-a uključi poseban odjeljak o djelovanju EU-a u toj dimenziji;
61. uviđa da bi tiha diplomacija mogla biti djelotvoran alat za poboljšanje položaja nekih boraca za ljudska prava u trećim zemljama; naglašava, međutim, da akteri EU-a moraju biti glasni u vezi s hitnim i ozbiljnim slučajevima te postići odgovarajuću ravnotežu između privatne i javne diplomacije, posebno kada se tiha diplomacija pokaže nedjelotvornom; u tom pogledu primjećuje da se Komisija u ograničenoj mjeri koristi javnim izjavama, koje su često i dalje uglavnom slabašnog tona i prvenstveno usmjerene na slučajeve koji privlače veliku medijsku pozornost, ovisno o razini i forumu na kojima se daju; poziva na razmatranje alternativnih komunikacijskih strategija ili opcija u slučaju da je otežano davanje izjave EU-a, uključujući moguću uporabu medija, društvenih medija ili drugih foruma;
62. žali zbog činjenice da su lokalne strategije delegacija EU-a rijetko javno dostupne, zbog čega je teško procijeniti je li i u kojoj mjeri provedeno savjetovanje s lokalnim civilnim društvom i u kojoj je mjeri ono uključeno u njihovu izradu;
63. poziva ESVD i Komisiju da poboljšaju komunikaciju i transparentnost u pogledu provedbe Smjernica, primjerice objavljivanjem smjernica za 2020., lokalnih strategija provedbe, drugih relevantnih internih dokumenata i cjelovitog popisa kontaktnih točaka delegacija EU-a i njihovih podataka za kontakt;
64. poziva na spajanje kontaktnih točaka za ljudska prava i borce za ljudska prava u delegacijama EU-a te na olakšavanje pristupa tim sugovornicima borcima za ljudska prava i drugim akterima civilnog društva; ustraje u tome da se njihove zadaće pojasne i posvete isključivo njihovim dužnostima u svojstvu kontaktnih točaka za ljudska prava;
65. sa žaljenjem napominje da delegacije EU-a nisu prisutne u nekim zemljama u kojima se borci za ljudska prava suočavaju s posebnim rizicima i opasnošću u provođenju svojih aktivnosti; uvažava da je prisutnost delegacija EU-a u takvim trećim zemljama neophodna za provedbu Smjernica i za djelotvoran angažman u pojedinačnim hitnim i ozbiljnim slučajevima boraca za ljudska prava te drugih lokalnih mjera; poziva ESVD da nastavi istraživati mogućnost uspostave prisutnosti EU-a u svim zemljama s ozbiljnim problemima u pogledu ljudskih prava;
66. poziva na sustavno i strateško praćenje promatranja suđenja kako bi se poboljšala opća vidljivost i ishodi promatranja suđenja koje provode misije EU-a te na donošenje alternativnih mjera za potporu borcima za ljudska prava kojima se sudi u slučajevima kad promatranje suđenja nije moguće; poziva na promatranje suđenja ne samo u najpoznatijim predmetima, već i u manje vidljivim i manje poznatim predmetima protiv kriminaliziranih boraca za ljudska prava;

67. poziva na to da se Smjernice prevedu na lokalne jezike trećih zemalja i objave na mrežnom mjestu svake delegacije EU-a na način da budu lako pristupačne;
68. poziva ESVD i Komisiju da se sustavno savjetuju s predstavnicima civilnog društva i borcima za ljudska prava prije svakog dijaloga o ljudskim pravima, da to savjetovanje bude iskreno, pristupačno i uključivo i da se nakon toga izvršiti te sugovornike; nadalje, poziva ESVD i Komisiju da zauzmu pristup koji će biti više usmjeren na rezultate u vezi s pojedinačnim slučajevima i da poduzmu učinkovite daljnje mjere između sjednica dijaloga o ljudskim pravima; poziva na sustavno uključivanje segmenta civilnog društva u svaki bilateralni ili regionalni dijalog o ljudskim pravima; ponovno ističe potrebu za sustavnim i čvrstim odgovorom EU-a na svaki čin odmazde protiv boraca za ljudska prava koji se dogodi nakon što su prisustvovali događanjima EU-a ili koji je povezan s kontaktom sa sugovornicima iz EU-a;
69. ponovno poziva Vijeće za vanjske poslove da sastavi godišnje zaključke u kojima se analizira djelovanje institucija EU-a i država članica u pogledu boraca za ljudska prava i utvrđuju strateške obveze za borce za ljudska prava na najvišoj razini; smatra da je 25. obljetnica donošenja Deklaracije UN-a o borcima za ljudska prava posebno prikladan trenutak da Vijeće javno potvrdi svoju predanost borcima za ljudska prava i ažurira svoju politiku o tom pitanju;
70. potiče potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u suradnji s državama članicama i Parlamentom donese godišnji popis ciljnih zemalja koje izazivaju ozbiljnu zabrinutost zbog teškog položaja boraca za ljudska prava, koji bi se mijenjao u skladu s razvojem događaja na terenu, čime bi se, među ostalim, omogućilo sljedeće: 1.) potpuno koordinirani praktični odgovor Tima Europa na terenu; 2.) veći pristup resursima, posebno u okviru instrumenta za financiranje Tima Europa, za zaštitu u izvanrednim situacijama i dugoročnije financiranje kako bi se odgovorilo na širi institucijski i strukturni kontekst ljudskih prava; 3.) poboljšano lokalno praćenje ljudskih prava; 4.) posebne nacionalne provedbene strategije; 5.) dodatna sredstva na razini sjedišta i delegacija;
- o
- o   o
71. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.